

Traditional and wild

**CENTRAL
EUROPE**
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

Autor fotografií: J. Vábková

V dětství oblíbená: Kokoška pastuší tobolka

Kokošku pastuší tobolku najdeme na celé severní polokouli hlavně v měsících dubnu a květnu, kdy ji poznáme podle malých bílých květů. Sušené výhonky se užívají v evropské, asijské i čínské lidové medicíně. V Číně je užívána pro přípravu rozličného množství jídel díky své vysoké nutriční hodnotě. Vhodná jsou jak semena, celé stonky, tak i kořeny. V České republice se sbírá kvetoucí nať, od března do listopadu.

Užití kokošky pastuší tobolky pro léčebné účely

Kokoška pastuší tobolka má hemostatické (zastavující krvácení) a astrigentní (svíravé) účinky. Z ní připravená tinktura je užívána k zastavení krvácivosti nosu, ve formě koupele k léčení krvácivých hemeroidů. Nálev z kokošky pastuší tobolky se užívá k léčení krvácení trávicího traktu a též během menopausy, rostliny se po celém světě používají k léčení menstruačních potíží. Zvyšuje tonus dělohy a ostatních orgánů v malé pánvi. Velmi známé je užití k léčbě hypertenze a regulace krevního

Traditional and wild

tlaku, a to díky draslíku, který má též močopudný efekt. Využívá se v urologii při potížích s močením a urolithiase. Patří mezi silněji působící rostliny.

Jak ji máme sbírat a používat?

Nať rostliny se sbírá během celé vegetace, ale nemá se sbírat podél cest, protože akumulují těžké kovy.

Někteří autoři doporučují odvar nebo sušenou drogu v podobě prášku. Odvar připravujeme tak, že 5 gramů natě přidáme do horké vody, vaříme 10 – 15 minut. Jako hemostatikum užíváme 1 – 2 polévkové lžíce odvaru denně. Berte na vědomí, že roztok nesmí pít těhotné a kojící ženy, stejně tak jako není doporučen osobám mladším 18 let. Vysoké dávky vedou k otravě projevující se ochrnutím nervové soustavy. Nedoporučuje se dlouhodobé podávání. Její poměr ve směsích by neměl přesáhnout 40 %.

Další možnosti užití kokošky pastuší tobolky

Extrakt z kokošky se využívá pro vtírání do bolavých míst těla (svalové bolesti), na spánky nebo na plosky nohou. Do 1 litru 70% vínovice naložíme 200 g čerstvé natě a skladujeme za občasného protřepání 10 dní při teplotě 30 °C. Pak roztok zfiltrujeme.

Můžeme pomačkat čerstvou nať a přiložit na křečové žíly, zabalit a nechat hodinu zabalené. Provádíme pouze dvakrát týdně. Při krvácení z nosu z natě vymačkáme šťávu a nakapeme ji do nosu.

Traditional and wild

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

This project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

Ve vlhkém prostředí semena vylučují látku, která paralyzuje eventuelně též zabíjí komáry a další hmyz.

Závěrečné informace:

Tyto informace jsou poskytnuty Ústavem léčivých a aromatických rostlin Zahradnické fakulty Korvinovy univerzity v Budapešti (Department of Medicinal and Aromatic Plants, Faculty of Horticultural Sciences, Corvinus University of Budapest). Údaje vykazují vysoký vědecký standard a byly připraveny ve spolupráci s tímto Ústavem.

Sběr těchto informací a zázemí výzkumu je součástí projektu Traditional and Wild.

Tento projekt je součástí programů CENTRAL EUROPE Programme spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj.

Překlad: Ing. Stanislav Novák

Revize české verze: Ing. Gabriela Růžičková, Ph.D.

Traditional and wild

CENTRAL
EUROPE
COOPERATING FOR SUCCESS.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND